C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21r-5/26 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Judecător Eugeniu Russ

D E C I Z I E
În numele Legii

25 iunie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:
Președintele completului, judecator Ion Talpa
Judecătorii: Viorica Severin și Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul avocatului Ion Șova în interesele condamnatului Veaceslav Guțu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 23 decembrie 2025, prin care s-a încetat procedura de examinare a demersului Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea în privința condamnatului Veaceslav Guțu a unei legi care are efect retroactiv ori ameliorează în alt mod situația,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 09.12.2024, directorul Penitenciarului nr.17 Rezina, Veaceslav Dascal a înaintat către Judecătoria Orhei, sediul Rezina demers privind aplicarea în privinţa condamnatului Guţu Veaceslav a unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea în al mod a situaţiei.

Conform demersului, în Penitenciarul nr. l7-Rezina îşi ispăşeşte pedeapsa deţinutul Guţu Veaceslav *****, a.n.*****, condamnat după cum urmează:

Prin sentinţa Tribunalul Bender din 17.07.2001 în temeiul art. 88 pct. 1, 6, 7, 9; art. 121 alin. (2) pct. 1, 2, 3, 7 Cod penal (redacţia veche din 1961) la 24 ani închisoare, cu ispăşirea în colonie de corectare prin muncă cu regim înăsprit.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 22.10.2001, fiind menţinută fără modificări sentinţa Tribunalul Bender din 17.07.2001.

Ulterior, prin decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Bender din 25 iunie 2004, în baza art. 74; art. 88 pct. 1), 6), 7), 9); art.119 alin. (4); art. 15, 119 alin. (4); art.182 alin. (6); art.206 alin. (1), în baza art. 39 alin. (3) Cod penal (1961), pentru concurs de infracţiuni, definitiv i s-a stabilit detenţiune pe viaţă, fără

confiscarea averii şi fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate şi i s-a adăugat pedeapsa neispăşită pe sentinţa Tribunalului Bender din 17.07.2001 şi pedeapsa definitive, i s-a stabilit detenţiune pe viaţă, fără confiscarea averii şi fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate.

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 27.04.2005, au fost admise recursurile declarate de către condamnat, fiind casată parţial sentinţa Colegiului penal al Curţii de Apel Bender din 25.06.2004 şi pronunţată o nouă hotărâre potrivit căreia, din sentinţă s-a exclus condamnarea ultimului în baza art.119 alin. (4), art.15, 119 alin. (4), ar.182 alin. (6), art.206 alin.(1) Cod penal (1961), şi aplicarea art. 39 Cod penal (1961), considerându-1 condamnat pe: Guţu Veaceslav *****, în baza art.74, art.88 pct.1), 6), 7), 9) în baza art. 39 alin. (1), definitiv i s-a stabilit detenţiune pe viaţă fără confiscarea averii, potrivit art. 39 alin. (3) Cod penal (1961) prin adăugarea pedepsei neispăşite conform sentinţei Tribunalului Bender din 17.07.2001, pedeapsa definitivă s-a considerat detenţie pe viaţă, fără confiscarea averii cu executarea în penitenciar de tip închis.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 04.03.2021, s-a admis parţial cererile condamnatului şi a avocatului acţiunile condamnatului s-au recalificat din prevederile art.74 Cod penal (red.1961) în cele ale art. 283 Cod penal (în redacţia Legii 985-XV din 18.04.2002, în vigoare din 13.09.2002), din prevederile art. 88 pct.1), 6), 7), 9) Cod penal (red.1961) în cele ale art.145 alin. (2) lit. b), e), j), k) Cod penal (în redacţia Legii nr.985-XV din 18.04.2002, în temeiul art. 39 alin.(1), (3) Cod penal (red.1961) prin adăugarea pedepsei neispăşite conform sentinţei Tribunalului Bender din 17.07.2001, pedeapsa definitivă se consideră detenţiune pe viaţă, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei, urmînd a fi calculat din 07.06.2022, cu includerea în termenul de ispăşire a pedepsei a duratei în care s-a aflat sub arest preventiv şi a executat pedeapsa închisorii de la 14.04.2001, până la 07.06.2022 - inclusiv, încheiere care a intrat în vigoare la data de 19.03.2021.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din data de 07.06.2022, acţiunile condamnatului s-a recalificat din prevederile art.74 Cod penal (red.1961) în cele ale art.283 Cod penal (în redacţia Legii 985-XV din 18.04.2002 în vigoare din 13.09.2002) din prevederile art.88 pct.1), 6), 7), 9) Cod penal (red.1961) în cele ale art.145 alin.(2) lit.b), e), j), k) Cod penal (în redacţia Legii nr.985-XV din 18.04.2002, în vigoare din 13.09.2002), în temeiul art.39 alin.(1) Cod penal (red.1961), pentru concurs de infracţiuni, prin absorbirea pedepsei mai uşoare de pedeapsa mai gravă, condamnatului i sa stabilit pedeapsa definitivă - detenţiune pe viaţă, cu executarea în penitenciar de tip închis, în temeiul art. 39 alin. (3) Cod penal (red.1961), prin adăugarea pedepsei neispăşite conform sentinţei Tribunalului Bender din 17.07.2001, pedeapsa definitivă se consideră detenţiune

pe viaţă, cu executarea în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei se va calcula din 15.04.2001.

În conformitate cu Legea nr.136 din 06.06.2001 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative MO245-246/07.06.24 intrate în vigoare la 07.09.2024, a fost introduse modificări la art.70 alin.3/1 al Codului Penal ”La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvîrşit infracţiune la vîrsta de la 18 pînă la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime, iar în cazul pedepsei detenţiunii pe viaţă, aceasta se comută în închisoare pe un termen de 30 de ani. In cazul în care instanţa, ţinînd cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvîrşită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanţa de judecată”.

Potrivit încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25.03.2025, a fost respins demersul din 09.12.2024 a directorului Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea în privinţa condamnatului Guţu Veaceslav, a unei legi care are efect retroactive, ori ameliorarea în al mod a situaţiei.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Nord din 25 septembrie 2025, s-a admis recursul declarat de condamnatul Guțu Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25.03.2025, prin care a fost respins demersul directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, Dascal Veaceslav, privind aplicarea în privința condamnatului Guţu Veaceslav a unei legi care are efect retroactiv ori ameliorează în alt mod situația, cu casarea respectivei încheieri și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

După rejudecare, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 23 decembrie 2025, s-a încetat procedura de examinare a demersului Penitenciarului nr. 17 Rezina, privind aplicarea în privința condamnatului Guţu Veaceslav a unei legi care are efect retroactiv ori ameliorează în alt mod situația.

S-a explicat condamnatului Guţu Veaceslav că este în drept să înainteze singur o cerere privind aplicarea în privința sa a unei legi care are efect retroactiv ori ameliorează în alt mod situația.

Nefiind de acord cu soluția instanței, avocatul Ion Șova în interesele condamnatului Veaceslav Guțu în termen a contestat încheierea sus-menționată cu recurs și a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată, cu obligarea instanței de fond să soluționeze demersul pe fond.

Recurentul susține că, instanța de fond a comis o eroare de drept la adoptarea soluției, deoarece Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea încetării procedurii în cazul retragerii demersului de către penitenciar într-o procedură

reglementată de art. 469 CPP. În opinia recurentului, instanța era obligată să examineze fondul demersului și să pronunțe o soluție motivată de admitere sau respingere, cu atât mai mult că, condamnatul și apărătorul său s-au opus încetării procedurii.

Se invocă faptul că, prin decizia Curții de Apel Nord din 25 septembrie 2025 cauza a fost deja trimisă spre rejudecare, cu indicația expresă ca instanța să analizeze complet circumstanțele și să adopte o hotărâre întemeiată pe lege, iar încetarea procedurii contravine acestor indicații.

Totodată, recurentul arată că încheierea contestată este insuficient motivată, întrucât instanța nu a explicat temeiul legal al încetării procedurii, nu a justificat ignorarea opoziției condamnatului și nu a arătat de ce nu putea soluționa cauza pe fond.

În susținerea poziției sale, apărarea invocă jurisprudența CtEDO privind dreptul de acces la instanță și obligația instanțelor de a-și motiva hotărârile, precum și jurisprudența CSJ și CtEDO referitoare la aplicarea principiului lex mitior**,** susținând că problema aplicării legii penale mai favorabile, nu poate fi înlăturată prin simpla retragere a demersului de către penitenciar.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Avocatul Ion Șova în interesele condamnatului Veaceslav Guțu a înaintat referință prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii atacate și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, cu obligarea examinării fondului.

Consideră că, încheierea este ilegală și neîntemeiată, fiind adoptată cu încălcarea art. 469 alin. (1) pct. 14) CPP, întrucât instanța de fond era obligată să examineze fondul chestiunii privind aplicarea legii mai favorabile, și nu să înceteze procedura în baza retragerii demersului de către penitenciar.

Procedura are ca obiect executarea pedepsei și aplicarea legii penale mai favorabile, iar beneficiarul direct este condamnatul, care are un interes propriu și actual în soluționarea pe fond a cererii, independent de poziția administrației penitenciare.

Instanța de fond a omis să se pronunțe asupra fondului cauzei, nu a examinat condițiile legale privind aplicarea legii mai favorabile și nu a motivat convingător temeiul încetării procedurii, ignorând inclusiv opoziția condamnatului și a apărătorului.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul declarat

urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menţinerea încheierii instanţei ca fiind legală şi întemeiată, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 449 al.(1) pct.1)lit.a) CPP RM judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) *respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: lit.a) recursul este nefondat.*

Colegiul penal menționează că, potrivit art. 469 Cod de procedură penală, instanța de judecată soluționează chestiunile privind executarea hotărârilor penale în limitele sesizării și în condițiile strict prevăzute de lege, în baza materialului prezentat și a pozițiilor procesuale ale participanților la proces.

În speță, demersul supus examinării a fost înaintat de către Administrația Penitenciarului nr. 17 Rezina, care a solicitat aplicarea în privința condamnatului Veaceslav Guțu a unei legi penale mai favorabile ori ameliorarea situației acestuia.

Pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul autorității penitenciare, în calitate de titular al sesizării procesuale, a declarat expres că își retrage demersul înaintat, solicitând încetarea procedurii de examinare.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs reține că demersul reprezintă actul de sesizare a instanței, iar existența și menținerea acestuia constituie *condiția esențială a declanșării și continuării procedurii în faza prevăzută de art. 469 CPP.* Retragerea expresă a demersului de către autorul său, determină încetarea cadrului procesual inițial, întrucât instanța nu poate substitui voința procesuală a titularului sesizării și nu poate continua examinarea în lipsa unui obiect procesual activ.

Instanța de recurs precizează că, procedura prevăzută de art. 469 CPP, nu se declanșează automat și din oficiu în orice condiții. Ea depinde strict de existența unei sesizări valabile, pe care autorul ei decide să o mențină. În lipsa susținerii demersului, instanța nu poate proceda la examinarea pe fond a chestiunii, întrucât s-ar depăși cadrul legal al sesizării și principiul disponibilității în procedura de executare.

Argumentul apărăriii, potrivit căruia instanța era obligată să se pronunțe pe fondul cererii, nu poate fi reținut, întrucât obligația de soluționare pe fond subzistă doar în limitele unei sesizări valabile și menținute procesual. Or, retragerea demersului de către autorul său face imposibilă continuarea examinării în forma inițială, lipsind instanța de obiectul concret al judecății.

Totodată, instanța de recurs constată că, dreptul condamnatului de a solicita aplicarea legii penale mai favorabile nu este afectat prin soluția de încetare a procedurii, acesta având posibilitatea de a formula o cerere separată, în nume propriu, în condițiile prevăzute de lege, aspect reținut în mod corect și de instanța de fond.

În ceea ce privește invocarea art. 6 CEDO, instanța reține că garanțiile dreptului la un proces echitabil nu impun obligația instanței de a examina pe fond o cerere în lipsa menținerii sesizării de către titularul acesteia, atâta timp cât părții

interesate nu îi este suprimat accesul la o cale jurisdicțională efectivă, ci doar este indicată o modalitate legală de exercitare a acestuia.

Prin urmare, instanța de fond a aplicat corect normele de drept procesual penal, a interpretat în mod legal efectele retragerii demersului și a dispus în mod justificat încetarea procedurii de examinare, fără a încălca drepturile procesuale ale participanților la proces.

În împrejurările constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat la caz este nefondat, din care motiv urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Ion Șova în interesele condamnatului Veaceslav Guțu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 23 decembrie 2025, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător **Ion Talpa**

Judecător **Viorica Severin**

Judecător **Cristina Prisacari**